

Evidence-based interventies voor agressieregulatie en woedebeheersing

Hoe vergelijk je methodieken op basis van welke criteria?

Marjolein Oudhof
Mariska van der Steege

23 april 2009

Inhoud workshop

- Werken aan effectiviteit;
- Uitwisseling in 2-tallen: hoe kies je de juiste methodiek?;
- Huidige methodieken voor agressieregulatie/woedebeheersing;
- Criteria voor beoordeling, voorbeeld: Spirit

Werken aan effectiviteit

- Evidence-based werken;
- Databank Effectieve Jeugdinterventies;
- Effectladder;
- Erkenningscommissie Jeugdinterventies;
- Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie.

3

Databank Effectieve Jeugdinterventies (DEI)

- <http://www.nji.nl/jeugdinterventies>;
- Bevat informatie over effectiviteit specifieke interventie terrein jeugd en opvoeding;
- Achtergrondinformatie;
- Nji: ontwikkeling databank en beheer van de informatie.

4

Effectladder

- 4. Werkzaam - Bewijzen
- 3. Doeltreffend - Tonen
- 2. In theorie effectief- Onderbouwen
- 1. Potentieel - Beschrijven
- 0. Effect onbekend - Aanmodderen

(Veerman & Van Yperen, 2006)

5

Erkenningscommissie Jeugdinterventies

- Onafhankelijke commissie wetenschappers;
- Beoordelen interventies op effectiviteit;
- Drie erkenningen: *niet erkend, in theorie effectief, bewezen effectief.*

6

Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie

- Toetst kwaliteit van gedragsinterventies
- Onafhankelijk
- Toetsing a.d.h.v. kwaliteitscriteria
- Erkenningen: *erkend; voorlopig erkend; niet erkend, verdere uitwerking gewenst; niet erkend.*

Wat werkt bij agressieproblematiek?

- *Trainen van sociaal-cognitieve en probleemoplossende vaardigheden al dan niet in combinatie met oudertraining*

(Konijn, Van der Steege e.a., 2007)

Werkzame elementen

- Sociale leertheorie, systeemtheorie, cognitieve gedragstherapie;
- Veranderen van cognities en sociale situaties reëler leren inschatten;
- Bekrachtiging van gewenst gedrag;
- Geleerde in de praktijk brengen en ervaringen bespreken met lotgenoten: groepsaanbod;
- Leren van probleemoplossende vaardigheden;
- Leren woede te beheersen;
- Actieve rol trainers: o.a. modelgedrag, instructie, feedback, complimentjes uitdelen

(Van den Braak & Konijn, 2006)

Oefening

- Hoe kies je de juiste methodiek?
- Op basis van welke criteria?

➤ *Bespreek in tweetallen*

Evidence-based methodieken: agressieregulatie/ woedebeheersing

- Minder boos en opstandig
- Equip
- Rots & Water
- Zelfcontrole
- Programma Alternatieve Denkstrategieën (PAD)
- Sociale vaardigheden op Maat
- Agressie Regulatie op Maat
- In Control!
- Washington State Aggression Replacement Training
- Life Space Crisis Intervention (LSCI)

Aspecten ter vergelijking

- Doel;
- Doelgroep;
- Inhoud aanpak;
- Frequentie, duur
- Theoretisch onderbouwing;
- Mate van effectiviteit;
- Randvoorwaarden toepassing.

(Format DEI)

Criteria ter beoordeling: Spirit

- Per aspect criteria opgesteld op basis van:
  - Effectief gebleken elementen
  - Praktijkervaring/wensen
- Aansluiten bij doelgroep, doel en mogelijkheden

Voorbeelden criteria Spirit

- Effectief gebleken elementen
  - Doel: ook gericht op probleemoplossende vaardigheden?
  - Theoretische basis: gebaseerd op cognitieve gedragstherapie, systeemtheorie en/of sociale leertheorie?

Voorbeelden criteria Spirit

- **Wensen**

- Aanpak: Biedt de interventie ook handvatten voor hulpverleners? Individueel en groepsgericht?
- Doelgroep: brede leeftijdsgroep?
- Randvoorwaarden: uit te voeren door Hbo-opgeleide hulpverleners?
- Locatie: zowel ambulante als residentiële?

- **Praktijkervaring**

- Frequentie/duur: max. 8 bijeenkomsten; wekelijks?

15

Vergelijking

Matrix (vb.)

Criteria	1	2	3	4	5
• A1	+	-	+	+	+
• A2	+	+	-	-	+
• A3	+/-	+	-	+	+/-
• B1	-	+	+	+	+
• Etc.					

→ Bepalen zwaarte criteria

16

Resultaat Spirit

- Life Space Crisis Intervention (LSCI) best passend
  - Aansluiting met doelgroep
  - Goede theoretische basis en aanpak
  - Biedt ook handvatten voor volwassenen (begeleiders)
  - Belgisch onderzoek → effecten gevonden

Contact

Nederlands Jeugdinstituut
Afdeling Jeugdzorg & Opvoedhulp
Marjolein Oudhof
T (030) 230 65 75 (secretariaat: 65 88)
E m.oudhof@nji.nl
W <http://www.nji.nl>